काकेन लूयते लू-छिदि कर्मणि क्विप् लस्य रः संज्ञायां कन् । ६पेचके पुंस्त्री हेमच० । तस्य काकच्छेद्यत्वात्तथात्वम् । स्त्रियां जातित्वात् ङीष् ।

काकल न० ईषत् कलो यस्मात् कोः कादेशः।१ग्रीवास्थे उन्नतप्रदेशे (टुँटि)त्रिका०। ततो वा कप् । तत्रार्थे पु०हेमच०।"एकः काकलके नासायाञ्च" इति शरीरस्थसन्धिकथने "एकैका काकलकगलयोः" इति पेशीसंख्यानोक्तौ च सुश्रु० केति कलो यस्य। २द्रोणकाके पुंस्त्री शब्दर०स्त्रियां ङीष् । ईषत् कं जलं लाति ला—क संज्ञायां कन् । षष्टिकधान्यभेदे तस्येषज्जलनिष्पन्नत्वात्तथात्वम् । "षष्टिककङ्गुकमुकुन्दकपीतकप्रमोदककाकलकासनपुष्पकमहापष्टिकचूर्णककुरवककेदारकप्रभृतयः षष्टिकाः" सुश्रु० । "गर्भस्था एव ये पाकं यान्ति ते षष्टिका मताः" । भावप्रका० षष्टिकलक्षणमुक्त्वा तद्गुणा दर्शिता यथा— "षष्टिकाः मधुराः शीताः लघवो बद्धवर्चसः । वातपित्तप्रशमनाः शालिभिः सदृशा गुणैः" इति एवं सुश्रुतेऽपि ।

काकलि(ली) स्त्री कल-इन् ईषत् कलिः कोः कादेशः । कृदिकारान्तत्वात् वा ङीप् । सूक्ष्ममधुरास्फुटध्वनौ अमरः "सहकारकिसलयमकरन्दास्वादनरक्तकण्ठानां मधुकरकलकण्ठानां काकलीकलकलेन" दशकु० । "उन्मीलन्मधुगन्धलुब्धमधुपव्याधूतचूताङ्कुरक्रीडत्कोकिलकाकलीकलकलैरुद्गीर्णकर्णज्वराः" सा० द० । काकलं गलस्योन्नतप्रदेशाकारः अस्त्यस्य अच् गौरा०ङीष् । काकलाकारे-२स्तेयसाधने पदार्थे "फणिमुखकाकलीसंदंशकपुरुषशीर्षकयोगचूर्णयोगवर्त्तिकामानसूत्रकर्कटकरज्जुदीपभाजनभ्रमरकरभकप्रभृत्यनेकोपकरणयुक्तोगत्वा कस्यचिल्लुब्धेश्वरस्य गृहे सन्धिं छित्त्वा" दशकु० । काकं काकवर्णमर्धफले लाति ला—क गौरा० ङीष् । ३गुञ्जायाम् । "काकलीमूलं गुञ्जामूलम्" ज्यो०त० रघु० ।

काकलीद्राक्षा स्त्री काकलीव सूक्ष्मा द्राक्षा । अबीजायाम् क्षुद्रद्राक्षायाम्(किस्मिस्)राजनि०।"अबीजान्या स्वल्पतरा गोस्तनीसदृशैर्गुणैः"भावप्र०। गोस्तनीशब्दे तद्गुणा दृश्याः

काकलीरव पुंस्त्री काकली मधुराव्यक्तो रवो यस्य । १कोकिले राजनि० स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । कर्म० । २काकलीरूपे रवे पु० । काकलीकलादयोऽप्यत्र ।

काकवल्लभा स्त्री ६त०। काकजम्बुके राजनि०। [राजनि०

काकवल्लरी स्त्री काकप्रिया वल्लरी शाक०त० । स्वर्णवल्ल्याम्

काकशिम्बी स्त्री काकप्रिया शिम्बी । काकतुण्ड्याम् राजनि०

काकशीर्ष पु० काकः शीर्षेऽग्रेऽस्याः । वकवृक्षे जटाधरः । काकस्य तदग्रे वासयोग्यत्वात्तस्य तथात्वम् ।

काकस्त्री च० काकस्य स्त्रीव नाम्यत्वात् । वकवृक्षे शब्दचि० ।

काकस्फूर्ज पु० काकः स्फूर्जत्यत्र स्फूर्ज—आधारे घञ् । काकतिन्दुके राजनि० ।

काका स्त्री ईषत् कं जलमत्र, काकः काकाकारोऽस्त्यस्य अच् वा । १काकनासावृक्षे २काकोल्यां ३काकजङ्घायाम् ४गुञ्जायां ५मलप्वाम् (काकोदुम्बरिकायाम्) ६काकमाच्याञ्च मेदि० ।

काकाक्षिगोलकन्याय पु० काकस्याक्षिगोलकमिव न्यायः । काकस्य एकं चक्षुर्यथा उभयगोलके पर्य्यायेण चक्षुः कार्य्यकारकमेवमेकस्योभयसंबन्धज्ञापके न्याये ।

काकाङ्गी स्त्री काकस्याङ्गं जङ्घेवाकारोऽस्याः वा ङीष् । काकजङ्घावृक्षे अमरः । पक्षे टाप् काकाङ्गा तत्रार्थे रमानाथः ।

काकाञ्ची स्त्री काकं तज्जङ्घाकारमञ्चति गच्छति अन्च-गतौ अण् गौरा०ङीष्, पा०, मुग्ध०षण् ईप् । काकजङ्घावृक्षे शब्दरत्ना० ।

काकाण्ड पु० काक्या अण्ड इव फलं यस्याः पुंवत् । १महानिम्बे तस्य गुणादि सुश्रुतेनोक्तं यथा "माषैः समानं फलमात्मगुप्तमुक्तञ्च काकाण्डफलं तथैव" । २कोलशिम्ब्याम् स्त्री गौरा०ङीष् तदन्तः ३महाज्योतिष्मत्यां राजनि० । ६त० । ४काक्याअण्डे पुंन० ।

काकाण्डोला स्त्री काकाण्डस्य तुला उपमा फले यत्र पृषो० तलोपः । कोलशिम्ब्याम् राजनि० ।

काकादनी स्त्री काकैरद्यतेऽसौ अद—कर्म्मणि ल्युट् ६त० ङीप् १गुञ्जायाम् शब्दर० । २श्वेतगुञ्जायाम् राजनि० ३कुलिकवृक्षे (कुलियाखाड़ा) वृक्षे रत्नमा० । "मद्येनाश्वमारकगुञ्जाकाकादनीमूलकल्कनं पाययेत्" सुश्रु० इयञ्च सुश्रुते "कालेयकागुरुतिलपर्णीत्याद्युपक्रमे" "सुमनः काकादनीलाङ्गलीत्यादिना" "समासेन श्लेष्मसंशमनो वर्गः" इति श्लेष्मशमनतयोक्ता ।

काकायु पु० काकस्यायुर्यस्मात् । स्वर्णवल्लीवृक्षे शब्दचि० ।

काकार त्रि०कं जलमाकिरति आ+कॄ—अण् । जलस्राविणि । स्त्रियां टाप् मुग्ध० षण् ईप् इति भेदः ।

काकारि पु० काकोऽरिरस्य । पेचके । हेमच० ।

काकाल पुंस्त्री केति शब्दं कलते रौति कल—अण् । द्रोणकाके शब्दरत्नमा० स्त्रियां जातित्वात् ङीष् ।